

Leányvári Újság

Leinwarer Zeitung

AZ ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

I/7. szám
2007. május

Pünkösdi hava

Május a tavasz legszebb hónapja. Jó esetben jóval melegebb van, mint áprilisban, szabadon lehet kertészkedni, kirándulni, eggyé válni a megújuló természettel.

Ilyenkor érkezik el az idő arra is, hogy az ember nemcsak a lakóhelyén, környezetében, hanem a saját lelkében is „rendet tegyen”, megújuljon.

E havi számunk kínálata elsősorban két fő eseményre összpontosít: egyrészt beszámolókat olvashatnak a húsvéti vendégfogadás önfeladói és meghatározó pillanatairól, másrészt pedig a Lena által szervezett, immár hagyománnyá váló „Mozdulj rá!” elnevezésű program részletes leírásával ismerkedhetnek meg. Mindkét esemény igen jelentős kis falunk életében, ezért úgy gondolom, megfelelő figyelmet kell fordítanunk rájuk.

Mindezek mellett, ahogy a címben is jeleztem, májusban ünnepeljük pünkösdt is.

Köztudott, hogy a rendszerváltozás előtt a vallási ünnepeket alig-alig lehetett megünnepelni, ezért a pünkösdi ünnep fénye sok helyütt elhalványodott.

Pünkösdi változó ünnep, hiszen megünnepelése húsvéhoz kapcsolódik; görög eredetű szó, jelentése ötvenedik.

A keresztény egyház annak emlékére tartja, hogy Jézus mennybemenetele után ötven nappal a Szentlélek leszállt az apostolokra. Az ötvenes szám a zsidó vallásból ered, mert

ők ünnepelték a Pészach utáni 50. napot az aratás, az első gyümölcsök, majd a Tízparancsolat adományozásának ünnepeként. A keresztény világ ezen ünnepet a Krisztus utáni második századtól tartja számon.

A magyar pünkösdi szokásokban a keresztény szokások keveredtek az ősi, pogány szokásokkal, s a már meglévő pogány hagyományokra épültek rá a keresztény elemek, így olvadva össze egy ünneppé. Nem szeretnék kitérni pünkösdi fogalmának és hagyományának kimerítő elemzésére, pusztán arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy ez az ünnep, mely csak 1993-ban vált hivatalosan is munkaszüneti nappá Magyarországon, méltó helyet kell, hogy elfoglaljon mindannyiunk ünnepnapjaiban, vallási hovatartozástól függetlenül. Az idei év „hosszú hétvégék” tekintetében igazán szerencsés. Mégis úgy gondolom, hogy minden magát valamennyire is kereszténynek valló ember erkölcsi kötelessége, hogy ezeken a „hosszú hétvégéken” a nagy családi kirándulások dömpingjében sem feledkezzen meg Az Ünnep(ek) fényéről és áhítatáról.

Ezen gondolatokkal kívánok minden olvasónak dicsőséges Ünnepet! Jó időtöltést a lap új számához!

Domavári Zsanett

Önkormányzati hírek

Képviselő-testületi ülés 2007. április 26.

Megjelentek a képviselőtestület megválasztott tagjai:

Adamik Sándor, Csobán Zoltán, Frank György, Gölczné Nagy Éva, Juhos Tamás, Kovács István, Hanzelik Gábor, Misikné Lóczy Irén képviselők

Bognárné Dr. Solymoskői Veronika mb. jegyző

Papp Pál alpolgármester

Tóth János polgármester

A polgármester beszámolt az elmúlt ülés óta végzett munkáról:

- Kistérségi ülés volt április 5-én. Döntés született Epöl, Úny és Nagysáp közmunka pályázatának támogatásáról. A kistérség 2 M Ft-tal támogatja a Vaszary Kolos Kórház alapítványát.
- A Falutakarítás szerényebb érdeklődés mellett zajlott, de így is sikeres volt.
- Húsvét ünnepe a schönwaldi vendégfogadással zajlott. A vendégek nagyon jól érezték magukat. Elmondták több ízben is, hogy otthon javasolni fogják a partnerkapcsolat felvételét.
- Április 11-én volt a Gerecse-Pilis Víz Társulat közgyűlése, ahol elfogadásra került a 2006-ban végzett munkák beszámolója, valamint a 2008. évi munkaterv is.
- Április 18-19-én zajlott a tüdőszűrés, nem minden bonyodalom nélkül. Mivel hivatalos regionális ÁNTSZ igazolás nem volt arról, hogy Leányváron meghaladja 25 %-ot a TBC-s érintettség, ezért vizitdíjat akartak szedni az előzetesen megadott mentességgel szemben. Hosszas egyeztetés után nem szedtek vizitdíjat, csak listát írtak alá minden megjelenttel.
- Április 20-án egyeztető megbeszélés zajlott az ÉDV Zrt. vezetőivel a vaskapu pusztai csatorna közművel kapcsolatban. Reális lehetőségként felvetődött, hogy a beruházást átvállalnák, ami saját rendszerükként üzemelne, és a nyomóágat a dorogi szennyvíztisztítóba vezetnék. Ezt még a tervezővel is egyeztetjük.
- Április 23-án a Helyi Védelmi Bizottság ülésezett Dorogon. A különböző szakszolgálatok (Hadkieg., ÁNTSZ, Mezőgazdasági Szakszolgálatok, Katasztrófavédelem) számoltak be a régiós átszervezésekről.
- A Várdomb utca alján Balogh Béla segítségével tereptrendezés zajlik. A kivágott (vitatott) bozótos helyén teraszosan kialakítva gyümölcsfák – Juhos Tamásnak és Frank Györgynek köszönve – kerülnek telepítésre és gyepesítéssel hangulatos liget kerül kialakításra.
- Az éjszakai fagyveszély elmúltával öt virágoszlop kerül elhelyezésre. Kettő a Művelődési Ház előtt, kettő a Templom előtt, egy pedig a Polgármesteri Hivatal előtt.
- Az Egyházközség, a Leányvári Német Kisebbségi Önkormányzat és a Polgármester levélben kereste meg az MTV Vállalásügyi Szerkesztőségét a november 18-i közvetítés ügyében. Árpád-házi Szent Erzsébet születésének 800. évfordulóját ünnepeljük idén. Az évforduló megünneplésének egy esetleges közvetítés lehetne a csúcspontja.
- A képviselőtestület áttekintette a 2006. évi költségvetés alakulását. Az ASC Adószakértő Kft. elvégezte a 2006. évi költségvetési beszámoló auditálását. A könyvvizsgáló az éves adatok és a mérlegbeszámoló ismeretében - a teljes anyag átvizsgálását követően – a zárszámadási rendelet elfogadását ajánlotta a képviselőtestületnek.
- A 2006. évi költségvetés alakulásáról elmondható, hogy az előirányzatoknak megfelelően alakult. Eltérés egyes szakfeladatok esetében mutatkozott. Önkormányzati szakfeladaton a kiadási és bevételi előirányzaton elmaradás volt. Erre a szakfeladatra lett tervezve a kálvária dom-

Önkormányzati hírek

bi telekkialakítással kapcsolatos hitelfelvétel és beruházási kiadások. A 150 M Ft-os hitelfelvétellel szemben csak 130 M Ft-os hitelfelvétel történt. A 2006. évi költségvetés összességében kedvezően alakult. Az évet 6.977.000 Ft kezdő, és 13.914.000 Ft záró pénzkészlettel zártuk.

- A falu szociális helyzetéről szóló beszámoló a gyermekvédelmi helyzetről, valamint a családsegítés szintjéről szóltak. A gyermekvédelem tevékenysége több intézményben zajlik (védőnő, óvoda, általános iskola). A jelentésben pozitív megállapítás volt, hogy 2006-ban védelembe és átmeneti nevelésbe nem kellett gyermeket Leányváron venni. Pártfogói felügyelet alatt sem állt gyermek a településen. Alapellátásban 17 gyermeket (9 család) gondozott a szolgálat. A családsegítő szolgálathoz fordulók száma folyamatosan növekvő tendenciát mutat (a korábbi évekhez viszonyítva). A leggyakoribb előforduló problémák:
 - Anyagi problémák (ellehetetlenülés, munkanélküliség)
 - Információkérések (hivatalos ügyek)
 - Családon belüli kapcsolatok (megromlott kapcsolatok okozta problémák)
 - Foglalkoztatással kapcsolatos problémák
 - Egészségi, életviteli problémák.
 - Gyermeknevelési és
 - Mentális problémák
- A képviselőtestület megvitatta, és elfogadta a Leányvári Általános Iskola – Grundschule minőségirányítási programja mellékleteként a pedagógusok teljesítményértékelésének alapelveit.
- A képviselő-testület ingatlanügyekben, a Gerecse- Pilis Víz Társulat kérelméről döntött. A döntés az önkormányzat tulajdonába került tatai ingatlanok, a megállapodástól eltérő (hamarabbi) átadásáról született. A testület a megállapodásnak megfelelően

csak 2010-ben foglalkozik ezzel.

- A képviselőtestület foglalkozott a Rendelési Terv módosított kérelmeivel, és úgy döntött, hogy a kérelmező, a tervező és a testület közösen vitatják meg azt.
- A képviselőtestület áttekintette a falu egészségügyi helyzetét. A háziorvosi praxis létszáma 2006. április 20-án 1587 fő; gyakorlatilag évek óta ezen a szinten mozog. A „gondozási nap” rendszere bevált, s az előjegyzés egyre gyakoribb. Gyakori betegségek a légúti panasszal érkezők, de sajnos kiemelkedő a szív-érrendszeri, illetve a cukorbetegséggel megjelenők aránya. Aggasztóan emelkedik a rosszindulatú daganatos betegek aránya. A községben működő intézmények közegészségügyi helyzete jó, azt az ÁNTSZ rendszeresen ellenőrzi, kifogás nem merült fel. A rendelőkben lezajlott ellenőrzés során mindent rendben találtak.
- A testület elfogadta a 2007. évi közbeszerzési törvényt, mely a pályázati úton megvalósítandó projekteket sorolja. Ezek: a Várdomb utcai útkorszerűsítés, az útkorszerűsítés, az Óvoda bővítése, valamint a Kálvária dombi telekkialakítás.
- A temetői rendelet függelékének megalkotását a képviselőtestület a következő ülésre napolta el.
- Az ülésen elhangzott, hogy a Kenyérmezei patak környezetszennyezése ügyében Dr. Tittmann János, országgyűlési képviselőt kérték fel az áldatlan helyzet megoldása ügyében.
- Dr. Holicska Judit megválasztott jegyző 2007. május 2-től foglalja el hivatalát.

*Tóth János
polgármester*

Önkormányzati hírek

LEÁNYVÁR KÖZSÉG KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 4/2007.(IV. 5.) számú rendelete a többször módosított Szociális ellátásokról és a szociális igazgatásról szóló 18/2005.(X. 10.) számú rendeletének módosításáról

1.§.

A Képviselő-testület a fenti számú rendelet 5.§. (7) bekezdését az alábbiakkal egészíti ki:
„Gyógyszerköltség támogatására irányuló kérelem esetén az 1 főre eső jövedelem nem haladja meg nyugdíjminimum mindenkor összegének 250 %-át és a havi gyógyszerköltség eléri vagy meghaladja az 1 főre eső jövedelem 15 %-át.”

2.§.

Ez a rendelet kihirdetéskor lép hatályba.

Leányvár, 2007. március 25.

Tóth János
polgármester

Bognárné dr. Solymoskövi Veronika
m.b. jegyző

Kihirdetve: 2007. április 5.

Hírlevél a számlák mellett

Az önkormányzati tulajdonú szennyvíztisztító telepek és szennyvízátemelők üzemeltetése során gyakran problémát jelent a csatornahálózat rendellenes használata, ezért az Észak-dunántúli Vízmű Zrt. – az önkormányzatok támogatásával – hírlevéllel fordul a lakosság felé. A hírlevél, melyet a számla mellé csatolva a napokban kapnak kézhez a fogyasztók, felhívja a figyelmet a szabálytalan csatornahasználatokra, valamint arra, hogy az átemelő szivattyúk és a szennyvíz-technológia megóvása érdekében, milyen anyagokat nem szabad beengedni a települések csatornahálózatába.

Annak érdekében, hogy a felhívás minél szélesebb réteghez eljusson, plakátokat is kihelyeznek a polgármesteri hivatalokban, valamint közzéteszik az információkat a helyi kábel televíziók képűségében is.

Az ÉDV Zrt. abban bíz, hogy figyelemfelkeltő kampányuk eljut az érintett fogyasztókhoz, és kialakul a lakosságban a helyes csatornahasználat igénye, gyakorlata.

Az Önök szolgáltatója:

Észak-dunántúli Vízmű Zrt.
www.edvrt.hu

Kedves leányvári polgártársak! Tisztelt Polgármester Úr, kedves Tibor!

Röviddel Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozása előtt a Schönwaldi hagyományörző egyesület küldöttsége 2003 húsvétján a községben látogatást tett.

Miután táncsoportotok és zenekarotok Schönwaldban fellépett, és bennünket Leányvárra meghívott, számomra becsületbeli dolog volt, hogy én is ott legyek.

Megismertem egy kis települést Budapesttől nem messze, ahol tulajdonképpen mindenki örült a közös Európának.

2004-ben a Schönwaldban megrendezett Francia Esten nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy a francia település és a magyar település polgármestereivel együtt ünnepeltünk.

Szívesen gondolok vissza a Leányváron együtt töltött szép órákra, lelkesített az a fogadás, amellyel bennünket vártatok.

Közelebb hoztátok Európa egy darabját, amit még nem ismertünk, és ami egyszerűen ide kell, hogy tartozzon.

Ma már egyenjogú tagok vagyunk Európában, és biztos vagyok benne, hogy a közös valuta bevezetése hozzájárul a békés együttéléshez. Sajnos ez alkalommal személyes okok

miatt nem tudtam Leányvárra jönni, de ez nem jelenti azt, hogy nem fogok rátok gondolni.

Lányom a következő hetekben ünnepli esküvőjét; a húsvéti ünnepek alatt pedig családon belüli ünneplésre kerül sor, így feleségem és én nem tudunk jelen lenni.

Teljes szívemből köszöntöm Önöket leányvári polgártársak, a magam, az Egyesület és az Egyesület vezetője, Alexander Zimmermann nevében, és kívánok élményteli napokat Leányváron!

Az alpolgármester asszony, Frau Marianne Duffner tolmácsolja jókívánságaimat Schönwaldból, és minden területen kitűnően képvisel majd engem.

A magam nevében elmondhatom, hogy már előre örülök a következő találkozásnak, és biztos vagyok abban, hogy időt is tudok szakítani magyarországi kedves vendégeimre.

Szívélyes üdvözlettel:

Hans Georg Schmidt
polgármester

Húsvéti vendégfogadás

Nagyhét az ünnep és a vendégvárás jegyében telt. A község lakói kihasználva a kellemes tavaszi időt, a porták körül serénykedtek.

Örömmel tölt el, hogy egyre többen érzik, hogy házuk előtt rendet téve, az árkot lemeszelve, s ezeket egyben látva rendezettebbé, szebbé válik a falu is.

A schönwaldi vendégek nagypénteken kora délután érkeztek meg Leányvára. Már az első együtt töltött óra után fesztelen, oldott és baráti lett a hangulat.

A vendégek a vacsora és egy kis vásárlás után pihenni tértek. A szálláshelyük Vörösváron, a Német Nemzetiségi Gimnázium kollégiumában volt, valamennyiük meglegedésére.

A visszajelzésekből ítélve minden programon nagyszerűen érezték magukat. Csak kivonatossan idéznék ezekből:

Szombaton egész napos hajókirándulás Budapestről Esztergomig, este az önkormányzat fogadása. Vasárnap ünnepi mise, délelőtt helybeli kirándulás. Délután színvonalas műsor a Művelődési házban, majd Húsvéti bál. Hétfő délután budapesti városnézés, majd a visszaérkezés után közös éneklés a Leányvári Dalkörrel. A csoport kedd délelőtt indult vissza Schönwaldba.

A búcsú sokak számára nehéz volt, és több könnyet is kicsalogatott. Alex Zimmerman, a kultúrcsoport vezetője több ízben is elmondta, hogy a több éves, sikeres kulturális kapcsolat és a számukra nagyszerű vendéglátás után hazaérve javasolni fogják az ottani képviselőknek a partnerkapcsolat ceremóniális részét is.

Abban, hogy vendégeink ilyen jól érezték magukat, a leányvári rendezőknek nagyon sokat kellett dolgozniuk! Először is meg szeretném köszönni Gáspár Tibornak és családjának az áldozatos munkát. Köszönöm a kultúrcsoportoknak, így az arany minősítést kapott gyermektáncsoportnak, az ifjúsági és a felnőtt csoportnak a színvonalas műsort.

Feledhetetlen élményt nyújtott a Leányvár Sramli a hajókiránduláson, valamint a Húsvéti bálon. Meghittén szépek voltak a Dalkör által vezényelt közös éneklés órái.

Az egész vendégfogadást átfogta a Leányvári Német Kisebbségi Önkormányzat, név szerint: Kiss Lászlóné, Nagyné Engler Zsuzsa, Gersterné Kővári Györgyi, Gerstner Ferenc, Gáspár Tibor.

Vendégeink nem egyszer elmondták, hogy egy 6 csillagos szállodában nincs olyan ellátás, mint amelyet Leányváron kaptak. Nyomatékosan szeretném megköszönni azoknak a lelkiismeretes és áldozatos embereknek a munkáját, akik ezt az elismerést kapták. Megérdemlik, hogy név szerint említsem őket:

Gerli Józsefné (Lízi néni). Még egyszer szeretnék ezúton is gratulálni 70. születésnapjához!

Horváth Rudolfné (Ica), aki sokadjára is finoman főzött.

Akik nélkül a legjobb szakács sem tudott volna ilyen finom ételeket főzni:

Weisenburger Jánosné (Erzsi)

Csizmadia Györgyné (Erzsi)

Weisenburger Bálintné (Ibi)

Witzenleiter Zoltánné (Erzsi)

Misikné Lóczy Irén (Ibi)

Domavári Istvánné (Ildi)

Morecz Lászlóné (Jutka)

Végül, de nem utolsó sorban, aki folyamatosan segített a szervezésben, és a kétkezi munkából is kivette a részét, Pócsföldi Gáborné (Éva).

Szeretném megköszönni mindenkinek, aki hozzájárult a sikerhez – jó házi pálinkával, borral, vagy egy tálca süteménnyel.

Köszönöm minden leányvárinak, hogy részt vett a műsoros délutánon. Úgy gondolom a falu a vendéglátással vizsgázott, mégpedig jó eredménnyel.

*Tóth János
polgármester*

Arany minősítés

Gyermek tánccsoportunk lányai már korán reggel az Ibi fodrászat felé vették útjukat március utolsó napján. Linda egy pár haj befonása után bepattant az autóba, és már indultunk is, hogy a 10 órai kezdésre odaérjünk Szigetújfalura.

A VI. Országos Német Nemzetiségi Gyermek Tánccsüvvál északi előválogatójára 16 csoport jelentkezett. Háromfős szakmai zsűri előtt kellett mindenkinek bemutatni tudását. A zenei, koreográfiusi és néprajzi specialisták alkotta csapat, a szigorúan összeállított pontozási szempontok szerint az egyes műsorok befejeztével rögtön papírra vetette értékelését. A minősítési feltételeket az Országos Ének-Zene és Táncszövetség táncszekciójában alakították ki. Ezen számok összeadásával kapta meg mindenki a késő délutáni értékelés után a bronz, ezüst illetve arany minősítést. Ők - mármint a zsűri - egy héttel korábban már látták, és minősítették is a déli csoportokat, most a hazánk északi régióiban tevékenykedők kerültek göröcső alá. Mindkét oldalról 6-6 csapat kerülhetett a május 12-én, Solymáron megrendezésre kerülő gálára.

A délelőtti programban mutatkozott be a dunaharaszti, két csepeli, solymári, a hartai és a budapesti Pannónia és Grassalkovich Általános Iskola csoportja. Mit tehetünk ilyenkor? Ismerve a mieink képességeit, megpróbálhatjuk elhelyezni őket a mezőnyben. Sokféle szempontot - viselet, táncudás, kiválasztott program, zenei kíséret, színpadkép...-figyelembe véve bíztunk benne, hogy a látott csoportok nagy részénél a mi produkciónk jobb lesz. Sok szép dolog mellett, akadt bőven kritizálni való is. Láthattunk szép és kevésbé tetszetős ruhákat, össze-vissza lógó szoknyákat, mellény nélküli utcai inges legényeket, de akadt olyan viselet is, amelyben a szakavatott szem sem találhatott semmi kivételről. A lányok gondosan befont haja csak egy-két csoportnál volt megfigyelhető.

Mindössze csak két zenekar, a csepeli és a solymári muzsikált a délelőtti folyamán. A gépzenére táncolók a kiírás szerint már eleve hátránnyal indultak, hiszen az élő zenei kíséret előnyt jelentett vagy jelenthetett volna. A zsűri későbbi értékelése szerint az élő zene valamikor inkább hátrány volt.

A műsor befejezése után szinte rögtön elkezdődtek a délutáni fellépők színpadbejárásai. Ez gya-

korlatilag annyit jelent, hogy ilyenkor mindenki elpróbálhatja a táncokat, finomíthatja a színpadi elhelyezkedéseket. Még civilben jöttek a fiúk és lányok, és próbálták a táncokat. Volt olyan, hogy nem érkezett meg a csoport időben, volt, aki nem találta zenekarát. A mi csapatunk pontosan megjött, rögtön mehettünk is a próbára. A táncos cipők csúszási tényezőinek vizsgálata is fontos ilyenkor, hogy ne forduljon elő az ami, pl. a csepeliek egyik legényével, aki olyat esett a zsűri szeme láttára, hogy csak úgy gurult a színpadon. Szegény felpattant, és ment is tovább, de azután szemmel láthatóan mindenki közülük óvatosabbra vette a figurát.

Várakozás - ez talán a leginkább fárasztó és feszültséggel terhes állapot; mikor mehettünk már felépni? Ilyen és ehhez hasonló kérdések sokaságát tették fel most is a gyerekek. Aztán az öltözködés megkezdésével már mindenki erre koncentrált. Az utolsó simítások után, ez most szó szerint értendő, mert volt vasalni való szoknya is, fényképek készítése, majd irány a színpad. Várgesztes, Ágfalva, Pápa, Veszprém és Károlyfalva után, de még Ceglédbercel és Dunaharaszti II előtt mehettünk a világot jelentő deszkákra.

A bemondó keresztelőlével kezdődött bemutatásunk, Gáspár Linda és Várszegi Andrea nevéből megszületett Gáspár Andrea, mint csoportvezető. Frank Gyuri meg is jegyezte „Te Tibor nem mi jövünk?”, de mi jöttünk! Szétrebbent a függöny, vagy inkább szétvánszorgott, és nem egy megszeppent gyerekhadat láttam, hanem egy most „megmutatjuk mit tudunk mi” elszántság érződött a színpadról. Senki nem kapkodott, nyoma sem volt az izgalomnak, nyugodtan óramű pontossággal ment minden. Zenészeink szépen muzsikáltak, köztük állva és onnan fényképezve úgy éreztem, most nem a közönségnek, hanem a táncosoknak, csak a gyerekeknek játszanak. Élt az egész színpad, fantasztikus torokszorító érzés volt, néha a fényképezőgép is megremegett a kezemben. Az első taktusoktól érezni, tudni lehetett: ma ismét felejthetetlen, csodaszép perceknek lehetünk tanúi. Látszott az évek hosszú során összegyűjtött gyermeki tapasztalat, hatott a néha feddő oktatói szó, nem volt hiába a már szülők szintjéig menő lépésgyakorlás. Kreisz Andi két koreográfiája a Gyermeketűdők és a Grußpolka ismét megállta a helyét.

Nemzetiség

A színpadtól az általános iskolában levő öltözőig haladva érdekes volt Váczi Szandra „még most is remegek” megjegyzését hallani, pedig ő csak nézőként drukolt kishúgának, és maga is megélte már többször az országos minősítés borzongató izgalmát. Látni lehetett a gyermekek mosolyán, a szemek csillogásán: „Mi megtettük, ami tőlünk tellett.” A szülők, nagyszülők szeme sem a tavaszi napba nézéstől csillogott. Táncosok, zenészek

csoportvezetők, kísérők, egyszerűen mindenki érezte, érdemes volt ide eljönni! Az öltözőben csak a rövid értékelés idejére lehetett a boldog gyerekzsivajt megállítani.

A busz visszaindult haza, az ott maradóknak csak a zsűri értékelésére és a minősítés oklevélre kellett várniuk. Az előzmények alapján nyugodtan várakoztunk. Egy kis késéssel, de elkezdődött. A zsűri nem szankcionálja a korosztály (általános iskola) átlépését, hallhattuk. Hát igen, volt itt ismét gimnazista csoport, és akadt másoknál is hasonló korú táncos bőven. Na, erről ennyit, évek óta nem tud táncos világunk ezen a problémán túljutni. Szerencsére inkább dicsértek és javasoltak, nem pedig szidtak és elmarasztaltak. Velünk túl sokat nem foglalkoztak, szép volt, jó volt, egyben volt.

A fellépés sorrendjében kapta mindenki a minősítést, ki bronzot, ki ezüstöt, és aztán: Solymár arany, Ágfalva arany, Károlyfalva arany, **LEÁNYVÁR ARANY**. A solymári gálára az aranyakon felül Harta és Veszprém kapott meghívást. A hat kiemelt csoport örült, de együttérzően gratulált a most ezüstöt és bronzot kapott táncosoknak. Kaptunk egy kis

tájékoztatót a májusi gálával kapcsolatban, és már telefonálhattunk, smszezhattunk haza...

Az arany minősítést szerzett táncs csoportunk tagjai: **Balogh Viktória, Benke Anita, Csizmadia Krisztina, Fancsal Evelin, Fölker Regina Diána,**

Grosz Aranka, Habcsek Enikő, Izsák Bernadett, Jankovics Szilvia, Kajtár Klaudia, Kiss Beatrix, Krupa Erzsébet, Molnár Míra, Naszvadi Roland, Schisler Szabina, Schmidt Ferenc, Silling Bianka, Szabad-

kai Vanda, Szabó Anna, Szabó Dorottya, Szikora Márton, Török Cintia, Váczi Renáta, Valovics Máté, Vas Dávid.

Az őket felemelően segítő Leányvár Sramli csapata: **Frank György, Kelenföldi Csaba, Kosztka Róbert, Kosztka Viktor, Schiller István, Weisenburger Csaba, Wittenleiter Zoltán.**

Az aranykovács táncoktatók: **Gáspár Linda,**

Várszegi Andrea

Köszönjük még **Gerli Józsefné (Lizi néni), Misik Hajni és Lóczy Irén (Ibi)** mindig aktív közreműködését.

Tolmácsolnunk kell Heilig Ferenc (az Országos Ének-Zene és Táncszövetség elnöke) és a zsűri a szülőknek és nagyszülőknek elküldött köszönetét, amelyhez a magunk nevében is csatlakozunk.

Május 12-én Solymárra várjuk az érdeklődőket, tapsoljunk közösen az „aranyosoknak”!

„Ki magasan járt, csak az tudja, mily nehéz oda visszajutnia”

Gáspár Tibor

Húsvét 2007

Tavaly nyári spanyol utunk alkalmából odavissza Schönwaldban szálltunk meg. Már akkor elkezdjük tervezgetni egy idén tavasszal esedékes vendégfogadás kereteit. Jó néhány telefonos beszélgetés és emailváltás után alakult ki a végleges program. Önkormányzati üléseken többször is beszélgettük a nagypéntektől keddig tartó időszak minél jobb kihasználásának lehetőségeiről, vendégeink igényeinek megfelelően. Figyelembe kellett vennünk a rendelkezésünkre álló pénzügyi eszközeinket. Mint mindig, most is nyugodtan támaszkodhattunk segítőkink aktivitására.

Péntek délután megérkezett a Heimatverein Schönwald 48 fős csapata, a buszon három települési és egy körzeti képviselővel. Sokukat régi jó ismerősként köszönthettünk, de voltak köztük új arcok is jócskán. Egy kis kávé, süti, üdítő, pálinka után tovább indultak bevásárolni. Az esti húsmentes hidegtálás vacsora után a pilisvörösvári Friedrich Schiller Gimnázium kollégiuma várta a megfáradt vándorokat. Egy kis kalamajkát okozott, hogy a busz nem tudott beállni az őrzött udvarra. A sofőrök rugalmasságának köszönhetően a parkolást ideiglenesen a leányvári templom mellett tudtuk megoldani, majd vasárnap körbesétáltak Vörösváron, és találtak egy megfelelő helyet a hátul kéttengelyes, 14 m hosszú járgánynak. Közben két újabb szoba megnyitásával, az ágyneműk ide-oda hurcolásával mindenki megtalálta a neki megfelelő szobát és szobatársat. Szemmel láthatóan fáradtan, de elégedetten tértek nyugovóra.

Négy különjáratos busszal utaztunk szombaton a Vigadó téri hajóállomásra. A Nagymaros kirándulójahajó korai indulása (8:30) az északi M0-ás építése miatt kialakított pontonhíd lezárása miatt volt szükséges. A reggeli hűvösben a csak tetővel ellátott, oldalain nyitott felső fedélzeten elkelt a lélekmelegítő. Muzsikusaink gyorsan megtalálták a helyüket, és szinte a teljes utazásunkat végig kísér-

ték. Szentendrén megállva, a városnézés előtt a kiszállásnál 211 főt számoltunk meg. Az 5 éves kicsiktől kezdve a nagymamáig minden korosztály megtalálható volt.

Szerencsére igazi kiránduló idő fogadott kegyeibe bennünket az egész nap folyamán. A kissé huzatos felső részhez képest, alul nagyon kellemes volt a hőmérséklet, a hangulat pedig családias. Lehetőségünk volt születésnapot ünnepelni, dalolgatni, beszélgetni, a tájban gyönyörködni, a felső szinten még táncra is perdültek. Egy biztos, a hajón egy perc megállás nem volt, mindig akadt valaki, akinek éppen járhatnéka támadt. Visegrádon megtekintettük királyaink kastélyát, akadt olyan leányvári, aki még nem is járt itt. Sokan viszont régmúlt idők iskolai kirándulásait elevenítették fel.

Az esti magyaros vacsorán a pörkölt mellett az önkormányzatok köszöntései és az ajándékok is előtérbe kerültek. A schönwaldiak részéről Mirianne Duffner alpolgármester aszszony mives kakukkos órával kedveskedett polgármesterünknek. Tóth János egy kovácsoltvas gyertyatartóval lepte meg a küldöttséget, amelyet Papp Pál készített. Alexander Zimmermann a kultúrcsoportjaink között évek óta fennálló baráti kapcsolatot ecsetelte.

A vasárnapi szentmisén ismét feltűnést keltett hölgyvendégeink cilinderhez hasonlítható kalapviselete. Gerstner Károly köszöntötte pár kedves mondattal a csoportot. Ebéd előtt jutott idő sétára Leányváron, majd a finom falatok után táncpróba következett. A délutáni műsorra nemcsak a kultúrotthon telt meg, de az udvar is tele volt szereplőkkel, érdeklődőkkel. Felolvasásra került Hans Georg Schmidt polgármester üdvözlő levele, aki leánya közelgő esküvéje miatt most nem tudott eljönni. A Heimatverein Schönwald és kultúrcsoportjaink szereplése igazi ünnepet varázsolt a terembe. Az ünneplés fokozására adott okot gyermektáncsoportunk egy héttel korábbi

aranyminősítése, nagy taps köszöntötte a Leányvár Sramlit, Lindát és Andit is.

Erre a napra tudtuk időzíteni a Leányvári Német Kisebbségi Önkormányzat hatodik alkalommal átadott „Leányvári német kisebbségért”-díjának átadását. Képviselőtestületünk határozata alapján 70. születésnapja alkalmából Gerli Józsefné, született Schiszler Erzsébet részesülhetett a megtisztelő címben, és kapta az ezzel járó speciális vázát. Két unokája kíséretében lépett a színpadra, amelyet táncosaink teljesen megtöltöttek. Ünnepeztünk levegőt alig kapva hallgatta köszöntését: *„Kedves mama, Lízi néni, te olyan sokat segítettél már nekünk, olyan sokszor dolgoztál erődet nem kímélve, hogy ezt így szeretnénk neked megköszönni. Kezed nyomát nemcsak táncosaink mindig szép ruhái, de templomunk, falumúzeumunk, termeink terítői, kézimunkái, függönyei is őrzik. Kívánunk még sok-sok dolgos, szép esztendőt!”* A rengeteg virág majd elborította a kitüntetettet, a négy különböző színben pompázó 70 szál rózsát egy nagy kosárban a táncosoktól kapta. A színek a mini, a gyermek, az ifjúsági és a felnőtt csoportot szimbolizálták.

Teremrendezés után vendégeink megvacso ráztak, és máris folytatódott a vendégfogadás a hajnal háromig tartó táncos mulatsággal.

A hétfő délelőtti szabadprogramot követő ebéd után budapesti városnézésre indultunk. Eredetileg a komáromi Monostori erőd megtekintése volt tervezve, de mivel sokan nem látták még fővárosunkat a németek közül, ezért inkább ezt kellett velük megnézni. Busszuk méretével most is problémák adódtak. A budai vár irányába ugyanis 3,65 m-es magasságkorlátozó tábla miatt nem tudtunk felhajtani a 3,85 méteresünkkel. Át az alagúton, majd egy kis városnézés után a másik oldalon sikerült egy parkolóhelyet kapnunk.

Maga a vár, majd a Halászbástyáról elénekelt látvány hatása nem maradt el, ámulva tekintett mindenki körül. A fele társaság (gyerekek, szüleik, fiatalok) jött le velünk a

Siklóval, majd a Lánchídon keresztül a Szent István Bazilikába, és onnan vissza.

Érdekes pillanatnak lehettünk tanúi hazafelé jövet. Történt ugyanis, hogy a busszal a Margit híd irányába fordulva a híd alól éppen akkor bújt elő egy hajó, amely nem volt más, mint maga a Nagymaros, amellyel két nappal korábban mi is hajókirándultunk. Ja, kérem kicsi a világ, mondhatjuk erre, de ennyire pici lenne?!

A tovaröppenő három és fél nap zárásaként a búcsúvacsorán dalkörünk segítségével sok szép német ének hangzott el. Egy-két „svábos” nyelvtörővel néhányuknak gondja akadt, de az „Es steht eine Mühle” kezdetű nóta gyönyörűen szólt közös előadásban. Alex ismét köszönetet mondott a szervezőknek, segítőknek, ajándékkal kedveskedett a konyhán dolgozóknak.

Kedd reggel 9 órakor 10 fős kis leányvári „küldöttségünk” búcsúztatta a Fekete-erdőből jött vendégeket, akik németföldön egy kis dugóba keveredtek ugyan, de szerencsésen haza érkeztek.

Nagyon jól sikerült vendégeink ellátása, amelyet elsősorban Horváth Rudolfnének kell megköszönnünk. Ica mellett a „szokásos” csapat – Csizmadia Györgyné, Domavári Istvánné, Gerli Józsefné, Lócki Irén, Morecz Lászlóné, Pócsföldi Gáborné, Weisenburger Bálintné, Weisenburger Jánosné, Witzenleiter Zoltánné – reggeltől estig dolgozott.

Köszönjük Adamik Sándor, Gálicz Ferenc, Gerstner Ferenc, Guttin Lászlóné, dr. Hargitai Zoltán, Juhos Tamás, Kovács István, Mosolygó Benjamin, Papp Pál, Plémomix Bt. és Tóth János felajánlásait; a süteményeket készítő asszonyoknak külön dicséret jár a rengeteg finomságért. A tolmácsolásokért és a vendégekkel való törődésért köszönet illeti Nagyné Engler Zsuzsát, Kiss Lászlónét és Gerstner Ferencet. Ne felejtjük el a Leányvár Sramli hajós és szárazföldi zenélését sem.

Gáspár Tibor

Gondolattöredékek egy hajókirándulásról

Április 7-én a németországi schönwaldiakkal közösen, mintegy 220-an voltunk községünk-ből egy dunakanyari hajókiránduláson. Az 50 fős vendégcsapattal reggel nyolc órára érkez-tünk a Vigadó téri hajóállomásra. A beszállás a hajóra még kicsit didergős volt az ébredező pesti Duna-parton, de a ragyogó napsütés és az egyre gyakoribb „egészségéére” után a hangu-lat egyre vidámabb lett.

Vendégeink sűrűn fotózták szép parlamen-tünket, a várat, a pesti hidakat és a hajón lévő alkalmi asztaltársaságokat. A „felsőház”, a ha-jó nyitott emeleti része a fiataloktól volt népe-sebb, míg mi, a fázósabbak és a gyerekek az üvegezett utastérből élveztuk a látványt. Zene-
karunk hangszerei is előkerültek, és hangulatos muzsikájukat a part menti horgászok és kaja-
kozók szívélyes integetésekkel honorálták. A csendes Dunát szegélyező zöldellő fűzfák a szépen fel-újított csónakházak és a kajakaikkal foglalatostkodó integető sportolók kedves lát-ványt nyújtottak. Zenekarunk szép köszöntőt „mondott” a budapesti körgyűrű hídépítőinek, akik a váratlan reggeli muzsikaszót a félkész hídpillérekről és úszódarukról jókedvű intege-téssel viszonyították.

Kis hajónk megérkezett Szentendrére. Az ajándékboltok akkor kezdték a hangulatos ut-cácskáikon kirakni a szép horgolt kézimunká-
kat, a húsvéti hímes tojás kollekciót, porcelá-
nokat, festményeket, képeslapokat. Ki-ki ká-
vét, rövidítalt, vagy sört fogyasztott a hangula-
tos utcai vendégasztaloknál. A város mini pia-
cára fonott kosaraikkal érkező vásárlók közé keveredve láttuk a sok szép friss virágot, a kis-
termelők kínálta házi finomságokat. A szép
ódon házak közé települt piaci zsongás igazi
ünnep előtti hangulatot keltett. Közben bosz-
szankodtunk egy-egy utcaképet csúfító
„modern” beépítés láttán.

A gyorsított városnézés után újra bérelt kis-
hajónkon volt a társaság. A vendég gyermekek
egymással gyakorolták az iskolában tanult játé-

kos tapsgyakorlatokat. Mások már a hajón
megírták kis barátaiknak a vásárolt képeslapo-
kat. Az egyik apuka címezte meg a képeslapot,
mert a kicsi - írni még nem tudván - kis barát-
nőjének telerajzolta a képeslapot színes szívek-
kel. Egy nagybacska kislány azt írta - mutat-
ta az édesapja - „Ungarn ist so nett”. A fiatal
család először járt Magyarországon, s lányká-
juknak Magyarország tetszetős, kedves.

Aztán kezdett „dörögni az ég”. A zenekar
muzsikájára olyan táncolás kezdődött a hajó
„felsőházában”, hogy mi kényelmesebbek csak
a ragyogó napsütést látva tudtuk, hogy nem az
„égiek veszekednek”, hanem a földiek hangu-
lata emelkedik az emeleten.

Aztán az idősebbek is bemutatkoztak. Ének-
karunk szép dalolásába a vendégek is bekap-
csolódtak, s a közös nótázást egy fiatal harmo-
nikás fiú sem „túrta szó nélkül”. Fogyott a Pes-
ten hajóra rakott muníció, s Gerstner Feri hazai
vörösbora is ízlett a vendégeknek. Aztán a kék-
lő hegyek között megpillantottuk az Angyalvá-
rat, és a Salamon tornyot.

Megérkeztünk Visegrádra. Csak múzeumláto-
gatásra és egy rövid Duna-parti sétára futotta.
A program után énekeseink egy kis busszal
hazaindultak, hogy még időben érkezzenek az
itthoni templomi szereplésükre, a többség, pe-
dig folytatta útját Esztergomig, majd közös
vacsorával ért véget a kirándulás Leányváron.

Másnap vendégeink csak azt mondogatták
„Es war wunderbar”. Voltak, akik közülünk
már többen és többször láttuk a Dunakanyar
nevezetességeit, természeti szépségeit, de az
ismerkedés, barátkozás örömei révén egy szép
élményben részesültünk, amelyre mi is csak azt
mondhatjuk, hogy „csodálatos volt”.

Ezen a napon ismét jó érzés volt leányvárnak
lenni.

Köszönet érte a helyi Német Kisebbségi Ön-
kormányzatnak!

- márián -

Beharangozó....

A legfrissebb kutatások megerősítették, hogy Magyarországon fél millió regisztrált cukorbeteg mellett még ötszázezer olyan ember lehet, aki a normálisnál magasabb vércukorszinttel él, de még nem tud róla. Ez azért veszélyes, mert miközben nem érzi betegnek magát, a magasabb vércukorszint súlyos szövödményeket okozhat (érszűkület, vak-ság, infarktus, vesebetegség).

Erős Antónia - aki 1995 óta cukorbeteg - létrehozta az „Egy csepp figyelem!” alapítványt, amely lehetőséget biztosít arra, hogy bárki önkéntesen megmérhesse saját vércukorszintjét a narancssárga felkiáltójellel megjelölt patikákban. A vércukormérés mindössze tíz másodperc, és elég EGY CSEPP vér hozzá. Köszönjük, hogy elolvasta ezt az írást, máris „Egy csepp figyelem!” fordított egészségére.

Az Egészségnapon a vércukorszint méréshez szükséges eszközöket az „Egy csepp figyelem” alapítványtól kaptuk.

Nőgyógyászati szűrés: Tudta-e Ön, hogy:

- napjainkban Magyarországon évente 1000-1100 új méhnyakrákos beteg kerül felfedezésre. Egy év alatt 550-600-an halnak meg a betegség következtében.
- ahol a szervezett szűrést bevezették, a kórokozók által kialakult méhnyakrákos megbetegedések ará-nya 30-70%-os csökkent.
- A szűrővizsgálaton negatív eredménnyel átesett nők a szűrést követő 5 év alatt 1/3, vagy még kisebb valószínűséggel betegszenek meg méhnyakrákban, mint azok, akik a szűréseken nem vettek részt.
- méhnyak jól vizsgálható szerv. Önmagában a kolposzkópia 78-80%-os, a cytológia 85-88%-os találati pontossággal dolgozik, viszont együtt alkalmazva 95-98% megbízhatóságot eredményez.

Egészségnapon lehetőséget biztosítunk nőgyógyászati rákszűrésre, (a leleteket zárt borítékban továbbítjuk teljes diszkrécióval), így elkerülhető a rendelési időponthoz kötöttség, a dorogi /esztergomi utazás, a rendelői sorban állás, csak öt perc a női egészségért ... évente egyszer.

Manófalva - Bővülő kapacitásunknak köszönhetően idén nagyobb figyelmet tudunk szentelni az apróságok (0-6 éves korosztály) szórakoztatására is. Nekik építjük meg „Manófalvát”, ahol nagyon sok érdekes feladat várja a vállalkozó

kedvű kicsiket. Többek között lesz labda keresés szalmában, horgászat, óriáskirakó, vízen séta, tálcafűzés, vadkacsa vadászat, papír galamb reptetés, teknős verseny, kis motoros ügyességi verseny stb.

Minden feladat elvégzése után „aranydiót” kapnak a résztvevők és ha sikerül összegyűjteni (miért ne sikerülne!) 5 darabot, ajándékot választhatnak cserébe. Ezen kívül játszó szőnyeggel, homokozóval, kötélpályával várjuk a falu aprónépét. A díszletek megfestésében és a feladatok összeállításában Leányvári Gabriella volt a segítségünkre.

Nagycsaládosok
Országos
Egyesülete

NOE vers és prózamondó verseny: a Nagycsaládosok Országos Egyesülete 2007-ben ünnepli fennállásának 20.

évfordulóját. A kerek dátumot országos vers- és prózamondó versennyel ünnepeljük, melynek helyi fordulója megrendezésére a leányvári Egészségnap keretében kerül sor, a versek témája a családdal, az anyasággal, a NOE célkitűzésével összefüggő kell legyen, a verseny három korcsoportban: 1-4. osztály, 5-8. osztály, 9-12 osztály valamint főiskolások egyetemisták között zajlik, az óvodások produkcióját különdíjjal jutalmazzuk. Az iskolások versenyének közép-dunántúli régiós fordulóját június 2-án Pétfürdőn, az országos döntőt szeptember 15-én, Keszthelyen rendezik. Előzetes jelentkezés: 06-30-585-36-11-es telefonszámon.

A rendezvény szervezőjének bemutatása:

A Leányvári Nagycsaládosok Egyesülete 2002. október 24-én alakult. Az egyesületnek jelenleg 57 tagcsaládja van Leányvár, Pilisjászfalu, Keszthely és Piliscsév településekről. Egyesületünk a Nagycsaládosok Országos Egyesületének (NOE) 101. számú tagszervezete.

Az egyesület közhasznú, fő tevékenységi köre az Alapszabály szerint:

- a) családokkal kapcsolatos emberi és állampolgári jogok védelme
- b) családsegítés, családok számára szociális

Lena hírek

- ügyekben tanácsadás, jogsegélyszolgálat
- c) gyermek- és ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúsági érdekképviselés
 - d) családi életre nevelés
 - e) egészségügyi felvilágosítás
 - f) környezeti nevelés és
 - g) ismeretterjesztés.

Az egyesület feladatai közé tartozik, hogy ösztönözze az egymást követő nemzedékek harmonikus viszonyának kialakítását, segítse több generáció együttélését. E célkitűzés megvalósításába illeszkedik az évente megrendezésre kerülő „Mozdulj rá!” Családi Egészség- és Sportnap, amely az egyesület nagyszabású éves rendezvénye. Hangsúlyos célkitűzésünk a rászoruló és a nagycsaládos gyermekek részére a kedvezményes nyári táborozások megszervezése, a Nagycsaládos Cserevakáció Program keretében, amelynek egyesületünk a régiós koordinátora. Emellett az éves programunkban baba-

mama klub szervezése, gyermekruha börze, karácsonyi- és húsvéti kézműves műhely, kirándulások, tavaszi játszótér takarítás vagy óvodakert karbantartás társadalmi munkában, részvétel a NOE által szervezett rendezvényeken, és közös karácsonyozás/évvárás szerepel.

A Leányvári Nagycsaládosok Egyesülete igyekszik a helyi és a környező civil szervezetekkel történő összefogás lehetőségét is kiaknázni, ennek példái a következő, már működő kapcsolatok: a Leányvári Német Kisebbségi Néptáncsoport és Dalkör, az Otthon Segítünk Alapítvány, a Játszva Megelőzni Közalapítvány, a Napút Alapítvány és az Öko Pannon Kht.

Elérhetőség:

Sass Éva

Tel: 06 70/201-2815

Fax: 33/487-377

E-mail: sass-eva@freemail.hu

Vers és prózamondó verseny

A Nagycsaládosok Országos Egyesülete 2007-ben ünnepli fennállásának 20. évfordulóját. A kerek dátumot országos vers- és prózamondó

versennyel ünnepeljük, melynek helyi fordulója megrendezésére a leányvári Egészségnap keretében kerül sor.

Pályázni lehet olyan verssel vagy 5 perces meg nem haladó prózával, amelynek témája a család, a családi élet, a gyereknevelés, a szülő-gyerek viszony, anyaság.

A verseny három korcsoportban: 1-4. osztály, 5-8. osztály, 9-12. osztály, valamint főiskolások, egyetemisták között zajlik.

Az óvodások produkcióját különdíjjal jutalmazzuk.

Az iskolások versenyének közép-dunántúli régiós fordulóját június 2-án (szombat), Pétfürdőn, az országos döntőt szeptember 15-én (szombat), Keszthelyen

Rajzverseny

A Lena Egyesület RAJZ-VER-SENYNT hirdet 5-14 éves korú gyermekeknek.

Témái:

Ünnepel a család (családi, nemzeti, egyházi ünnepek a családban).

Mit csinál a családom tavasszal, nyáron, ősszel, télen?

A rajzokat korosztály szerint három kategóriában (5-7, 8-11, 12-14 év) jutalmazzuk.

Értékelés az Egészségnap keretében, a közönség szavazata alapján történik. A sikeres műveket a Noe országos rajzversenyé-re továbbítjuk.

Az elkészült rajzokat május 10-ig kérjük leadni az iskolában vagy az óvodá-

Interjú

Beszélgetés Török Lászlónéval

Bevallom őszintén, soha még ilyen nyugodtan nem léptem át a védőnői szoba küszöbét. Nem volt csomóban a gyomrom, nem voltam sápadt, mert tudtam, hogy most nem fogok tűt látni. Nem oltást fog adni nekem Magdi néni, hanem gondolatait osztja meg majd velem, és általam az újság olvasóival.

Egy munkanap délutánjára beszéltek meg az interjú idejét, nálunk töltött utolsó aktív munkanapján. Jó idő volt, egy meleg tavaszi nap. Jól eső érzés volt bemenni a rendelő hűvös termébe, ahol Magdi néni várt. Épp befejezte az adminisztratív munkát, amikor beléptem az ismerős helyre. Magdi néni közvetlen és barátságos volt – számomra külön megnyugtató, hogy nem volt injekciós tű a kezében.

Kérem, mondjon pár szót magáról!

Török Lászlóné vagyok. Egy lányom és egy fiam van. A fiam 23 éves a lányom 33. Esztergom-Kertvárosban lakom.

Az általános iskolát az Arany János Általános Iskolában végeztem, Esztergom-Kertvárosban, majd a középiskolát az esztergomi Szent István Gimnáziumban. 1966-ban érettségiztem, és utána felvételiztem a Tanítóképzőbe, Esztergomba. Nem nyertem felvételt, ezért egy évig Esztergom-Kertváros postahivatalában dolgoztam. 1967-ben beadtam a jelentkezésemet a Védőnőképzőbe Budapestre, ahova felvettek, és ahol 1969-ben végeztem. 1969. szeptember 1-jével álltam munkába, mint védőnő. Miután főiskolai szintre emelték a védőnői végzettséget, 1983-ban elvégeztem a főiskolát.

Mikor döntött úgy ill. mi motiválta Önt arra, hogy védőnő legyen?

A szomszédombá járt egy védőnő a rokonokhoz, sokat beszélgettem vele, és ő adta a motivációt arra, hogy védőnőnek menjek. Azt már előtte is tudtam, hogy gyermekekkel szeretnék foglalkozni, és ha a másik pálya, a Tanítóképzőre való bejutás sikerült volna, ez akkor is teljesül. Így utólag átgondolva a dolgot nem bántam meg, és örülök hogy ez így alakult.

Hol töltött be először a védőnői posztot?

1969. szeptember 1-jén Csolnok egyes körzetében kezdtem el védőnőként dolgozni.

Mióta dolgozik itt a faluban?

1972. január 1-től töltöttem be a védőnői állást itt a faluban.

Emlékszik, hogy melyik család ill. ki volt az első gondozottja?

Természetesen emlékszem. Az első látogatásom egy 1971 decemberében született fiú volt a Vasút utcában, akit én látogattam meg 1972 januárjában.

Akiket én gyermekként látogattam a '70-es és a '80-as években, azok most már anyukák, és már anyukaként látogattam őket.

Fel tudna idézni valami nagyon jó ill. épp kellemetlen, de mindenképp rendhagyó élményt, mely a pálya során érte?

Én azt gondolom, hogy nem volt semmi rendkívüli esemény ezalatt a 36 év alatt.

Ha csak az nem, hogy néha ketten, hárman kellettünk ahhoz, hogy egy gyereket le tudjunk fogni és be tudjuk oltani.

Nekem soha nem volt problémám a kismamákkal. Hogy az oltásoknál maradjak, soha nem kellett idézőt küldeni oltásra. Megbeszéltük az oltás időpontját és hozták is gyermeküket. Egyetlen családom került innen állami gondozásba ez alatt a hosszú idő alatt, míg én itt voltam.

Van egy kirívó eset, most jutott eszembe... Egy iskolai tetvességi vizsgálat alkalmával történt, ahol minden osztályban végig kellett nézmem a gyerekeket. Bementem a 8. osztályba, és kértem a gyerekeket, hogy hadd nézzem meg őket. Erre az egyik gyerek felállt és nagyon határozottan azt mondta, hogy őt nem kell megnézzem. Én pedig azt feleltem: „Ezt nem te döntöd el!”. Majd hogy nem közelharcot vívtunk a gyerekekkel, hogy hagyja, hogy megnézzem a fejét. Végül sikerült meggyőzni és hagyta magát.

Akkor Magdi néni nem hagyta magát "lerázni" olyan könnyen...

Interjú

Nem. Azóta pedig már az ő gyerekeit látogatom, és már ők is nagyok. És jó kapcsolatom van a családdal.

Ennyi évi munkatapasztalat távlatában mit gondol arról, hogy egy jó védőnő milyen tulajdonságokkal rendelkezen?

Én mindig azt vallottam, ahogy a nevében is benne van, ez szolgálat. Tehát szolgálunk. Nem a gondozottak vannak mi értünk, hanem mi vagyunk ők értük. Tehát minden rezdülésüket észre kell vennünk, minden problémájukra nyitottnak kell lennünk, és ami nagyon fontos - és az utódomnak is mondtam, mondani fogom - hogy egyszerűen nem tehetünk kivételt, mindenki egyforma nekünk, mindenkinek egyforma szeretettel, odafigyeléssel kell fordulnunk és törődnünk. Ez a legfontosabb, amit egy védőnőnek szem előtt kell tartania.

Mennyire nehéz elnyerni egy kismama bizalmát? Idejön egy kismama félelemmel és neki meg kell bíznia egy számára tulajdonképpen idegen emberben...

Erre azért nehéz válaszolni, mert nekem ezzel soha nem volt problémám. Nem volt jellemző hogy ne nyíljanak meg, és ne mondják el a dolgaikat. Sőt néha olyan dolgokat is elmondtak, ami igazából nem szorosan a munkámhoz tartozott. Tehát ezzel nekem különösebb gondom nem volt.

Mit üzen a falunak, a kismamáknak, a kollegáknak és az utódjának?

Először is a falunak nagyon jó egészséget kívánok, boldog hosszú éveket az időknek, munkát az aktívaknak. A volt és a jelenlegi gondozottaknak szintén jó egészséget, boldogságot, és a most szülőknek, születendőknek pedig azt kívánom, hogy nőjenek nagyra és legyenek boldogok.

Mit üzen az utódjának?

A védőnő kollégámnak, aki a helyemre lép, jó egészséget és sikerélményekben gazdag munkát kívánok. Remélem ő is évtizedekig fogja ezt a munkát végezni ugyanilyen lelkesedéssel.

Mennyire gyakori ezen a pályán a sikerélmény?

Egy jól bedolgozott védőnői körzetről beszélünk. Kapcsolatom a gondozottjaimmal jó, szinte családias. Végül is a sikerélmény nálam azt jelentette, hogy az anyukák kilencvenkilenc százaléka elfogadott. Nem a száz százalék, mert voltak kivételek, de a többségük megtisztelt bizalmával, és jó kapcsolat alakult ki közöttünk.

Milyen érzések vannak önben, hogy 36 év után elmegy?

Nehéz ezt megfogalmazni. Nagyon sajnálom a falut magát, hogy itt kell hagyjam, a gondozottaimat, a gyerekeket. Sajnos nagyon le vagyunk terhelve adminisztrációs munkával, amibe bele lehet fáradni.

Mennyire érzi magát fáradtnak?

A kismamákkal és a gyerekekkel való törődésbe egyáltalán nem fáradtam bele, inkább az adminisztrációba, ami rengeteg időt elvesz a munkaidőmből, amit a gondozottakra fordíthatnék. De úgy érzem ez majdnem minden területen így van.

Hogy fogadták a hírt azok a várandósok, akiket még ön vett fel gondozásba?

Igen, ez egy jó kérdés. Nehéz. Nekem is, nekik is. Nem könnyű az átmeneti időszak. De valamikor vége kell, hogy legyen, hiszen új és újabb kismamák jönnek, és ha így nézzük még 36 évet itt lehetnék...

Jól tudom, hogy találkozhatunk még Magdi nénivel májusban?

Igen. Május 19-én az egészség napon én végzem a halálsvizsgálatot.

Milyen tervei vannak a közeli és a távolabbi jövőben?

Tervem, hogy most három hónapig pihenek, rendezgetem a lakásomat és a kertemet. Július 31-ével szűnik meg a jogviszonyom.

És a pihenés után?

Sok tervem van, még egy ideig hasznossá szeretném magam tenni, de nem tudom milyen területen.

Bő egy órát beszélgettünk a rendelőben. Leírtam beszélgetésünk főbb részeit, de még így sem tudom megosztani a kedves olvasókkal azokat a mozzanatokat, hangsúlyokat és néhol meghatódott pillanatokat, melyeket a beszélgetés tartalmazott.

Személy szerint örülök, hogy én készíthettem interjút azzal a személlyel, aki újszülöttként „védett” az édesanyámon és a családomon kívül. Aki, az óvodás és iskolás évek alatt némileg „mumus” volt számomra az oltások miatt. Örülök, mert nem gyakran teheti meg az ember, hogy beszélget egy jót a mumusával, aki többé már nem az. Hazafelé mosolyogva kaptam magam azon, hogy arra gondolok, sajnálom, hogy kismamaként nem találkozhatom vele ebben a kicsi, sötét mégis barátságos rendelőben...

Ezúton köszönöm, úgy vélem nemcsak én, mindazt az áldozatos munkát, melyet a faluért tett több évtizeden keresztül!

Madar Veronika

Pályázatok itthon és Európában

A Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat 1996-tól kezdve próbál segíteni a fiataloknak, hogy megtalálják helyüket a gyorsan változó világban. A Szolgálat honlapján (www.mobilitas.hu) bővebb információkat is szerezhetünk a Mobilitás szolgáltatásairól, tevékenységeiről, de én most csak két pontra, mégpedig a pályázatok kezelésére és az Eurodeskre térnék ki részletesebben.

A honlapon található egy Hazai Pályázatok menüpont, melyre kattintva egy keresővel találjuk szembe magunkat. Többszöri próbálkozás után sem sikerült egy aktuális pályázatot találnom, az archívumot végignézve azonban több, véleményem szerint érdekes és érdemes kiírást találtam. Példaként álljon itt egy ezek közül:

Gyermekek részvételével és szervezésében megvalósuló, a korosztály öntevékenységre építő országos projektek támogatására. Országos szintű gyermek programok támogatása vagy helyi szintű gyermek programok országos jellegű programmá tétele.

Most pedig térjünk át az Eurodeskre: Az Eurodesk egy olyan, az Európai Bizottság támogatásával működő európai ifjúsági információ-szolgáltató hálózat, melynek az Európai Unió tagállamaiban, valamint Norvégiában, Izlandon, Liechtensteinben, Romániában és Bulgáriában több mint 900 regionális és helyi partnere van. Az ezekben az irodákban dolgozó szakemberek fiataloknak és a velük foglalkozóknak nyújtanak telefonos, e-mail-es és személyes információ-szolgáltatást az európai oktatási, képzési és kulturális kérdésekről - áll a program honlapján a definíció. Elsőre kicsit talán homályos, de a bemutatkozást tovább olvasva később talán egyszerűbb választ kapunk:

Az Eurodesk mind egyéni érdeklődőknek - pl. diákoknak, tanároknak - mind ifjúsági szervezeteknek, mind diákcsoportoknak tud segíteni. Elsősorban olyan oktatásról és képzésekről ad tájékoztatást, melyek a fiatalok európai programokban való részvételét segítik elő. Az Eurodesk információi ezen kívül dokumentumokról (könyvek, az Európai Bizottság dokumentumai, szórólapok) és Európai Unió, illetve hazai támogatási lehetőségekről, pályázatokról, szervezetekről szólnak. Konkrét projektek megvalósításához partnerscsoportot kereső ifjúsági szervezeteknek és diákcsoportoknak is segít. Tehát pályázni kell! És hogy mire? A honlapon öt alprogramról találhatunk információt:

1. Alprogram - Fiatalok Európáért: Ifjúsági cserék, ifjúsági kezdeményezések és ifjúsági demokrácia projektek támogatása a fiatalok mobilitásának elősegítésére, és a fiatalok aktív társadalmi részvételének fokozására.

2. Alprogram - Európai Önkéntes Szolgálat (EVS): Az Európai Önkéntes Szolgálat célja a fiatalok önkéntes társadalmi tevékenységekben való részvételének támogatása Európában és azon kívül. Az önkéntes szolgálat ideje alatt a fiatalok intenzív tanulási folyamatnak lesznek részesei, lehetőségük nyílik egy másik ország és kultúra megismerésére, és ezáltal önmaguk, személyiségük fejlesztésére.

3. Alprogram - Fiatalok a Világban: Célja a világ más országaiban élő fiatalokkal közös projektek létrehozásának támogatása, különös tekintettel a szomszédos partnerországokkal való együttműködésre.

4. Alprogram - Ifjúságsegítők támogatása: Ifjúságsegítők fejlesztése. Ennek a programpontnak a keretében támogatás kapható munkalátogatásokra (job-shadowing), tervező találkozókra, értékelő találkozókra, tanulmányutakra, partnerség kialakítását célzó tevékenységekre, szemináriumokra, képzésekre és hálózatépítésre.

5. Alprogram - Ifjúságpolitikai együttműködések: Az Ifjúságpolitikai együttműködések alprogram támogatja az ifjúságpolitika alkotók közötti tapasztalatcserét, a fiatalok és az ifjúsági ügyekben érintett különböző döntéshozók közötti párbeszédet, az ifjúsági területen létező, és a fiatalokról szóló tudás összefogását és terjesztését, valamint más egyéb nemzetközi szervezetekkel megvalósuló együttműködések. Ennek értelmében támogatást nyújt a fiatalok és az ifjúságpolitikai döntéshozók találkozóihoz és eszmecseréjéhez, ifjúságkutatásokat kezdeményez, és együttműködések hoz létre a különböző nemzetközi szervezetekkel (Európa Tanács, ENSZ).

Érdeemes meglátogatni: www.mobilitas.hu,
www.eurodesk.hu.

A Mobilitás elérhetőségei:

Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat Igazgatóság
1024 Budapest, Zivatar u. 1-3.
Tel. 06 1 438 10 50, Fax: 06 1 438 10 55
magyarorszag@eurodesk.hu.

A Fiatalok Lendületben Program pályázatainak postázási címe:

Foglalkoztatási és Szociális Hivatal - Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat (FSZH-MOISZ) 1525 Bp. Pf.: 20. Elektronikus formában: palyazatok.eu@mobilitas.hu

Für Dávid

Cselgáncs

Századik Egyetemista OB.

Az első egyetemista és főiskolás magyar bajnokságot 1907-ben rendezték. 100 éves érmek eredeti másolatát vehették át a leányvári cselgáncsozók a Budapesten rendezett versenyen.

A leányváriak remek versenyzéssel számos helyezést értek el.

Egyéni eredmények:

57 kg	Jánossy Natália	3. hely
	Színház és Filmművészeti Egyetem	
78 kg	Diviki Barbara	2. hely
	ELTE	
70 kg	Sleer Barbara	3. hely
	Pécsi Tudományegyetem	
70 kg	Jejsik Mónika	5. hely
	Nyugat –Magyarországi Egyetem	
60 kg	Zsifkovics István	3. hely
	University Paris.	
90 kg	Deák Attila	3. hely
	Vitéz János Katolikus Tanítóképző Főiskola	
100 kg	Péntek Zoltán	3. hely
	Vitéz János Katolikus Tanítóképző Főiskola	
90 kg	Oláh Szilárd	5. hely
	BME	

Kiválóan teljesített Deák Attila és Péntek Zoltán.

Junior magyar bajnokság

Abonyban rendezték a junior judós MAGYAR BAJNOKSÁGOT. A népes mezőnyben a leányvári versenyzők szép sikert értek el.

Hornák Zsófia bajnoki címet szerzett +78 kg-ban.

Egyéni eredmények:

+78 kg	Hornák Zsófia	1. hely
78 kg	Gyarmati Lilla	3. hely
78 kg	Zsupkó Nóémi	3. hely
70 kg	Habran Barbara	3. hely
48 kg	Urbanics Roxána	3. hely
100 kg	Kiss Gergő	5. hely
70 kg	Molnár Fanni	5. hely
52 kg	Krisztián Izabella	7. hely
63 kg	Dines Mónika	7. hely
44 kg	Takács Réka	7. hely
52 kg	Kocsis Viktória	7. hely
100 kg	Szabó Botond	7. hely

Budapest Kupa

Budapesten az UTE jégcsarnokában rendezték a Nemzetközi Serdülő Kupát, a versenyen hét ország fiataljai küzdöttek a trófeáért.

A leányvári judosok jó versenyzéssel szép eredményt értek el, kiválóan teljesített Nagy Annamária, Nemes Klaudia, Kreisz Ádám.

Egyéni eredmények:

45 kg	Makovics Roxána	1. hely
57 kg	Nagy Annamária	1. hely
36 kg	Nemes Klaudia	2. hely
30 kg	Kreisz Ádám	5. hely
39 kg	Rábai Boglárka	5. hely
48 kg	Weszelovszky Nikolett	5. hely
57 kg	Takács Dóra	5. hely
63 kg	Jakab Márta	5. hely
+63 kg	Szücs Dóra	5. hely
55 kg	Rábai László	7. hely
52 kg	Krisztián Izabella	7. hely

Felkészítők és szervezők: Pfluger Antalné, Deák Attila, Kreisz Zoltán, Nagy József, Pfluger Antal.

Pfluger Antal

Egészség-Betegség

Egészségügyünkről mindenkinek

A gyógyszer-gazdaságossági törvény

A hosszúnevű törvény arra kötelezi az orvosokat, hogy egy adott betegségre ajánlott gyógyszerek közül a Társadalombiztosítás számára legolcsóbb gyógyszert írják fel. Ebből következik, hogy sok gyógyszeresen már beállított beteg gyógyszereit ennek figyelembevétel meg kell változtatnunk.

Miért olyan drágák a gyógyszerek?

Egy új gyógyszer a gyári laboratóriumban születik. Hatását a gyógyszervegyészek először vegyi kísérletekben, majd állatkísérletekben bizonyíthatják. Amióta egy gyógyszer tömeges torzszülöttek születését eredményezte, azt is ki kell próbálni a szapora kísérleti egereken, hogy több generáció után sem okoz-e a szer örökletes károsodást. Ha a laboratóriumi és állatkísérletek sikeresek, akkor embereken próbálják ki, hogy a szer számukra is hatásos-e. Ezután egy nagyon alapos engedélyezési eljárás után lehet a vegyületből gyógyszer. Az új gyógyszernek természetesen csak akkor van értelme, ha valamilyen tulajdonsága miatt az eddig használtknál jobb (olyan betegségre használ, amire még nem volt gyógyszer, vagy hatásosabb az éppen használtknál, vagy kevesebb a mellékhatása stb.). Végül kap egy márkanevet, és a piacra kerül.

Ez a folyamat drága, és hosszú ideig tart. Ezért a gyógyszer-gyár a márkanévre örökös, a hatóanyagra 10 éves kizárólagos jogot kap. Az új gyógyszert csak ő gyárthatja és hozhatja forgalomba. Ez az átmeneti monopólium biztosítja, hogy a kifejlesztésbe befektetett idő és pénz megtérülhessen.

Hogy születik az olcsó gyógyszer?

Amikor ez a 10 éves idő elmúlik, a hatóanyag gyártási monopóliuma megszűnik. A hatóanyagot, és ebből gyógyszert már bármelyik gyógyszer-gyár készítheti, de a márkanevet nem használhatja. Ha az eredeti szer jó, elterjedt a világban, akkor ugyanezt más néven csak jelentősen olcsóbban lehet eladni. Azt remélik, hogy a gyógyszert szedők egy része átáll az azonos hatóanyagú, de más nevű, olcsóbb gyógyszerre. Ezeknek a szerekeknek az ára már nem tartalmazza a kifejlesztés költségeit. Rendszerint - de nem mindig - gyengébb a csomagolásuk, hatásuk azonban azonos az eredetivel. Ha nem így lenne, hamar kiszorulnának a piacról.

A „hosszúnevű” törvény azt írja elő, hogy ahol csak lehet, az ilyen gyógyszerekből válasszunk betegeinknek a későbbiekben gyógyszert, ellenkező esetben jelentős pénzbüntetéssel sújtják a felíró orvost.

A jelentősen megemelkedő gyógyszerárak mellett már ezelőtt is figyelembe vettük a gyógyszerek árát. Amíg azonban ez a törvény nem lépett életbe, könnyebb volt a betegek egyéni adottságaihoz megfelelő gyógyszert választani. Az új törvény ezt nehezíti meg állandóan változó előírásaival. Mi követjük az

előírásokat, de nyitva hagyjuk a lehetőséget az egyéni tulajdonságok figyelembevételéhez. Ezért több orvoskollégámhoz hasonlóan úgy döntöttem, hogy bárki, akinél az „olcsóbb” gyógyszer nem vált be, visszakérheti az előző szerét.

Egyébként is minden betegnek joga van úgy nyilatkozni, hogy az eredeti gyógyszereihez ragaszkodik, amit egy nyilatkozat aláírásával tehet meg.

Az eddigi időszakban a megjelent betegek egy részét már átállítottuk, és túlnyomó többségük azt állítja, hogy „új” gyógyszere hatásában ugyanolyan jó, mint az eredeti „drágább” volt.

Remélem, mindezek ismeretében a természetes idegenkedés és aggodalom jelentősen csökkenhet.

Sokkal nagyobb gondot és több veszélyt hordoz a várólisták és a „Kórház-törvény”.

A várólistákról

Arról mindenki hallott, hogy a minisztérium a szakrendelők számára előírta, hogy egy beteg vizsgálata minimum 5 perc. Ez a valóságban néha sokkal több, sokszor sokkal kevesebb. (pl. a csak szakorvos által felírható gyógyszer felírása, vagy javaslat írása hasonló célból a háziorvos számára). Mégis ez a szám határozza meg az egy rendelésen ellátható betegek számát (egy órára tizenkettő). Az előírt számnál több megjelenő beteget a biztosító a szakrendelőnek nem fizeti ki. Ha az orvos mégis ellátja, csődbe viheti a rendelőintézetet, hiszen a felhasznált anyag, energia, munkabér fedezetlen.

A szabály arra kényszeríti az ellátókat, hogy a „többletet” eljegyezzék egy későbbi rendelésre. Előbb-utóbb hosszú várólisták alakulnak ki, ami senkinek sem jó. Például már most, a megfázásos, influenzás időszakban az elhúzódó köhögések miatti tüdőgyógyászati vizsgálatra egy hónap körüli a várakozási idő. Egy komolyabb betegség ez alatt akár végzetes is lehet. Ráadásul egy hasonló panaszokkal jelentkező aktív tbc-s beteg hány embert fertőzhet meg. Hasonló helyzet várható a jelentősen lecsökkentett ágyszámú kórházakban is. Sok ember nem fog bejutni megszokott és hasznos kezelésére. Állapotromlások, maradandó károsodások várhatók. A hosszú szállítási idők miatt akár - egyébként megelőzhető - halálesetek is előfordulhatnak.

A kialakult helyzet ellen a szakma minden létező szervezete tiltakozott, hatástalanul. Hiába, mi kevesen vagyunk.

Itt az ideje, hogy végre az érintett betegek és még egészséges hozzátartozóik tömegesen tiltakozzanak a gyógyulásukat jelentősen megnehezítő változások ellen.

Dr. Hargitai Zoltán

Iskolánk más szemmel

A Vitéz János Római Katolikus Tanítóképző Főiskola másodéves hallgatóiként az első komolyabb gyakorlati feladattal szembesültünk. A gyakorlat egy három hetes iskolai szociális munkát foglalt magában, különböző megadott feladatok teljesítésével. Az iskolát mindenki szabadon választhatta, tehát nekünk nem is volt kérdés, hogy a jó öreg Leányvári Általános Iskolát választjuk hospitálásunk színhelyéül, melynek padjait egykor mi is koptattuk. Ehhez persze Zsuzsa néni hozzájárulása is szükséges volt, bár ismerve őt, ebben egy percig sem kételkedtünk. Az első nap előtt mindkettőnkben volt egy kis izgalom, ami egykori tanárainknak és az újaknak, valamint a betöltendő szerepünknek való megfelelni akarásból eredt. A kezdeti feszültséget hamar feledtette velünk a tanárok és diákok szívélyes fogadtatása és segítőkész hozzáállása.

A három hét folyamán betekintést nyertünk az iskola működésébe és történetébe, megfigyelőként részt vettünk egy fejlesztő foglalkozáson és külön-

böző tanítási órákon, megismerkedtünk a gyermekvédelmi munkával, délutánonként pedig felváltva csatlakoztunk a napközis csoporthoz, ahol alkalmunk volt a gyerekeknek foglalkozásokat szervezni. Rengeteg pozitív élménnyel gazdagodtunk a gyermekek által, és újra felelevenedtek bennünk az intézményhez fűződő kellemes emlékeink. Jó érzés, hogy egy kis időre, bár már sajnos nem kisdiákként, újra tagjai lehettünk ennek a szeretetteljes, összetartó, egy család mintájára működő közösségnek, melyet tanárok és diákok együtt alkotnak. Büszkék vagyunk arra, hogy ennek az iskolának a padjaiban, olyan tanároktól tanulhattunk, és tanulhatnak a diákok ma is, akik arra törekednek, hogy pozitív értékekkel felruházott embereket neveljenek a gyermekből.

Hutera Erzsébet

Tillmann Bernadett

Beszélgetés a bányászletről a 89 éves Schizler György főaknászmesterrel

Május első napja a munka szép ünnepe, egy munkás élet ünneplésének is méltó keretet kölcsönöz. Községünk ipari munkáságának döntő hányada hosszú idők óta a Dorog környéki szénbányászathoz kötődött. Szinte valamennyi leányvári családban volt egy-két családtag, aki a bányában kereste kenyerét.

Schizler György, Gyuri bácsi, idős Schizler György és Eifert Erzsébet hétgyermekes családjának legidősebb gyermekeként 1918. február 5-én Leányváron született. Három fiú testvére, Ferenc, Mihály, Rudolf és sógora Leányvári János is bányászok voltak.

Gyermekeiből leginkább a nagy szegénységre emlékszik. „Hetente fél kiló(!) leveshúsrá futotta a nagycsaládnak”- meséli. Ez időben a közeli Tix Antal hentesmesternél volt mindenek, kisegítő, ahol mondhatni „háztájiban” megtanulta a sertésvágás és feldolgozás csínját-bínját. Még idős korában is szerette, és szorgalmasan, pedáns tisztasággal végezte a böllérkedést. A leányvári hagyományörző tevékenység keretében egy disznóvágás teljes videofelvétele is vele készült.

„Csak egyszer tudnék kolbásszal jóllakni” – fogalmazza tanuló éveinek titkolt kívánságát. Mintha csak rímelve József Attilának „de szeretnék gazdag lenni, s egyszer libasültet enni” – szép lírai sorainak vágyával.

Szakmát tanult, kőműves lett. Későbbi apósa Kajári (Koch) Ferenc volt a mestere. „Munkánk mindig volt, de fizetést, csak akkor kaptunk, ha a hétvégén az építető tudott fizetni” – meséli.

1936 őszén Gyuri bácsi munkára jelentkezett, az akkor még Aknamélyítő és Bányászati Mélyépítő Vállalatnál Dorogon. Németh László neves írónk, ekkortájt sokat időzött apósa birtokán a közeli Sátorkőpusztán, aki így írt: „...a dombélre gulyorogtam, ahonnan a dorogi bányatelep a legjobban látszik. Szemben a völgy túlsó felén a Kálvária és a vele egymagas salak hegy, lejjebb a briketgyár, s a vasúton innen, elmúlt munkásvédő idők maradványa: a bányásztelep. Közvetlen alattunk egy több hold nagyságú gödör, abból viszik a homokot a salak hegyhez, hogy a szén helyét a tárnakkal átfúrt hegyekbe betömjék...Kis kocsikon az alattam lévő homokbucka a hegy gyomrába vándorol majd...” A berlini olimpia évében, amikor Gyuri bácsi 18 évesen bányász lett, 10 aranyérmet nyertek a magyar sportolók. Hazánkban ekkor 40 év volt a férfiak átlag életkora, s az iparban foglalkoztatott mintegy 750 000 munkásból, 42 000 volt a bányász. Az éves országos széntermelés 8 millió tonna volt (a dorogi szénmedence 1961-ben 1,8 millió tonna szén termelt, szénvagyonát, pedig 300 millió tonnára becsülték).

1938 májusában a lengyel és a magyar hercegprímás avatta a dorogi szénoltárt. (Ez időben ismét volt magyar-lengyel határ). A pápai legátus, Pacceli bíboros a XXXIV. Eucharisztikus Kongresszusra, Budapestre érkezett. (Az oltáriszentség tiszteletére rendezett nemzetközi katolikus ünnepség). A Szent István jubileumi évben a Szent Jobb országos körútjának ünnepségei is enyhítették a trianoni traumát. Európa a vesztes háború után

Nyitott oldal

újra ránk figyelt. A dorogi szénbányák új és régi munkahelyein a növekvő széntermelés volt a jellemző. Csak felsorolásszerűen: a Reimann akna, Teréz akna, Tömedék akna, Samú akna, Miklós akna, Erzsébet akna, Augustza akna, Árpád akna, Ferenc akna, Paula akna, az Annavölgyi akna – voltak azok a bányák, ahol sok helyen Gyuri bácsi is dolgozott. Munkahelyeikre otthonról gyalog mentek. A téli nagy hidegben és hóban mindig csoportosan, de legalább ketten gyalogoltak, hogyha netán valamelyiküknek baja esne, társa segíteni tudjon. A bányászok a nehéz, veszélyes bányamunka során mindig elővigyázatosak voltak. Gyuri bácsi napi bére 11 pengő volt (egy kis fröccs 15, egy pohár sör 30 fillér volt.) *„Édesanyám nagyon beosztotta a szükséges pénzt, hogy a népes családban mindenkinek jusson kenyér” – mondja.*

A mindig éhes kamasz fiúknak kelt tésztából lekváros buktát sütött, mert az viszonylag olcsó és laktató volt. Gyuri bácsi a csolnoki bányákba menet mindig beköszönt nagybácsikájáékhoz (idős Eifert Mihály), s ha érett a körte vagy alma, útravalóul mindig jutott társainak is egy-két gyümölcs.

„Bokáig érő vízben csilléztünk” – mesél a kezdeti évekről. A bányamunka folyamatosan az elemekkel vívott küzdelmet jelentette. Környékünk bányász településeinek temetői, síremlékei tanúsítják, hogy az ember a küzdelemben többször alulmaradt. „Az öreg XII. aknát elöntötte a víz, s nem tudtuk megmenteni” – mondja. Erzsébet aknán, Sárísápon, de még a legfiatalabb és korszerű lencsehegyi bányában is sokan lelték halálukat a sújtólég (metán) robbanástól. „A 10-es aknában a bányarobbanáskor egyszerre 31-en meghaltak” – meséli. Szomorú emlékei közül, talán a legmeggrázóbb mikor könnyeit elnyomva Ferenc testvérének haláláról beszél. „Reggel eligazítottam a hozzám beosztott embereket.”

Majd alig kezdődött meg a siht (műszak) „gyorsan, gyorsan összeomlott a bánya” – kiabálták a menekülő emberek. Testvérét az omlás alól, már csak holtan hozták társai a felszínre. A leányvári Gerstner Benedek bácsit, csak mellmagasságig temette be az omlás, ő megmenekült. Megrendítő és ma is élő hagyománya a bányásztemetéseknek, hogy mikor a végső nyughelyre, „a föld ölébe” kerülnek a bányászokporsók, utolsó útjukon a bányászhimnusz hangjaival búcsúznak tőlük. A himnikus dallamot az „*egekbe szállani fel, fel, szerencse fel*” égi és földi emelkedettsége teszi a gyászban is méltóságteljessé. A bányászgyenruhás zenekar szereplései régi hagyományai a bányászéletnek. A bányásztelepülések zenekari történetének biztosan köze van ahhoz, hogy az ország első bányászzenekara is Dorogon alakult. Még a XIX. század végén Cseh- és Morvaországból érkező zeneértő bányászokból alapította a német származású Winklehner János annavölgyi bányaigazgató a kis

fűvőszzenekart, ami a bányászokat szórakoztatta. Egykori méltóságteljes, emelkedett dallamaik még ma is felismerhetőek a bányászzenekar repertoárjában.

A háborús készülődés, majd később a II. világháború a bányamunkára és a bányászok életére is kihatott. Mindig több, és több szén kellett a hadiiparnak. A bányákat hadiüzemekké nyilvánították, a bányamunkásokra a katonai fegyelem volt a kötelező. A bányászok körében a katonai bíróság ítélkezett. Gyuri bácsi meséli, hogy a vágathajtásnál (műszakonkénti kibiztosított, épített munkaterület) 3,7 méter/műszak volt a normál teljesítmény, amelyet parancsszóra 4 méter/műszakra növeltek.

1941-ben már élelmszerjegyre biztosították a bányászok ellátását. A bányászok a dorogi MÁK (Magyar Általános Köszénbánya Rt.) élelmtárában vételezhettek jegyre élelmszert. A bányászellátás – többnyire saját szervezésben – általában jobb volt a polgári lakosság ellátásánál. 1942-ben a MÁK a bajnai Metternich uradalommal kötött szerződést 250 db sertés hizlalására. Így jutottak húshoz és zsírhoz a bányászcsaládok.

Gyuri bácsi – mint ahogy a többi színe virágában lévő fiatal is – megkapta katonai behívóját. A komáromi gyors kiképzés után a Donkanyari harcokhoz vezényelték alakulatát. - 38 fokos dermesztő hidegben, vékony ruhában, papírtalpú cipőben „védték a hazát”. A „politikai elit” akkor is szajkózta, hogy határunktól több ezer km-re miért fontos a magyar érdekek védelme, s honatyáink ma is ezt teszik katonáink afganisztáni és iraki küldetése indokolásaként. Mi változott országunkban?

Gyuri bácsi fagyott lábakkal került a miskolci kórházba, ahol meglátogathatták rokonai. Felépülése után hazajött, s röviddel hazaérkezése után ismét behívót kapott, de ezúttal már a német hadseregbe. A községhezánt azt tanácsolták neki és társainak, hogy bújjanak el. Keresték is őket a csendőrök, „...*de igazából a csendőrök sem akartak bennünket megtalálni*”.

1944-ben már nem a csendőrök, hanem az orosz katonák keresték őket „lövészárkot ásni”. Még cipőt sem húzhatott lábára. Papucsban vitték el a „malenkij robot-ra”. Tinnyén mondták nekik a magyarul is beszélő ruszin katonák, hogy őket most „Oroszországba viszik, felépíteni azt, amit a németek és magyarok leromboltak.” Beteg lábai miatt lemaradt a menettől, s mikor látta, hogy őrizetlenül hagyták, egy padláson rejtőzött el, ahonnan két óra múlva előbújt és hazajött. Társa idős Szehr János négy év múlva jött haza az orosz „malenkij robotból”.

Gyuri bácsi 1939-ben vette feleségül Koch Franciskát. Felesége az agilis és szorgalmas Franci néni a hatvanas, hetvenes évek lakodalmainak főszakácsa volt. Ő Gerli nénitől és Moller nénitől tanulta a főzés-sütés tudományát. 8-10 napig is sütöttek, főztek egy-egy lakodalomra készülve. Franci néni még a lako-

Nyitott oldal

dalmi menet összeállításában is közreműködött, tudta, hogy a rokoni hierarchia szerint kinek hol van a helye a lakodalmi menetben. (Akkor még ez is fontos volt).

Házasságukból 1940-ben ikrek születtek. Az egyik iker, Mária hathetes korában, torokgyíkban halt meg, Franciska, pedig Sturcz Vilmos felesége lett. György fia 1942-ben született, aki apja munkahelyén folytatta építési végzettségével a bányamunkát. Gyuri bácsi gyermekei születése után – a frontról szabadságolva – láthatta szeretteit. Izgatottan olvasta felesége frontra írt levelező lapját, melyben tudatta, hogy ikreik születtek, és az egyik 1,90 a másik 2,30 kg. Megkérdezte idősebb katonatársaitól, hogy mennyi súllyal születik egy gyermek. Mikor a 7-8 kg-ról szóló választ hallotta teljesen kétségbeesett. Sorakozónál kérték, hogy akinek egy gyermeke van, az jelentkezzen, akinek két gyermeke van, az mind a két kezét emelje fel. *„Hogyan? Magának tegnap egy gyermeke sem volt, mára már mind a két kezét feltartja?” - Kérem én, ma kaptam a levelezőlapot, amelyben feleségem írja, hogy ikreink születtek.” - volt Gyuri bácsi büszke válasza. Ilyen volt a hétköznapi háború.*

Ő és népes családja is „renitens” németként és bányászként itthon maradhatott. Kiszálltak a Németországba induló vagonokból, visszakapták ládába csomagolt vagyonkájukat, és elkezdték új életüket. *„Volt egy szamaram, amit elvettek” – panaszkolta, de bejelentésére a szamarat visszakapta. Nagy dolog volt, akkor egy igavonó jószág a háznál.*

Gyuri bácsinak természetes volt, hogy az aknamélyítő cégnél folytassa munkáját. Beszél a háború alatt vízzel elárasztott aknáknak állapotáról, a laza munkafegyelemről, a kezdődő termelésről, az inflációról. (1945 októberében egy tojás piaci ára nagyobb volt, mint 2 mázsa széné (!), olvashatjuk a korabeli tudósításokból). A bányamunkára alkalmassá nyilvánító orvosi vizsgálatért 40-50 pengőt vontak le első fizetésükből. Akkor ennyi volt a viziájdíj.

A békekölcsönök, az ötéves tervek időszaka következett. 1948-tól már 12 „fakarusz” szállította a bányászokat. Elkezdtek építeni a vas és acél országát. Rákosi elvtársnak közvetlen telefonvonala volt a szénfálnál dolgozó sztahanovista bányászokhoz, akik naponta újabb termelési csúcsoakat döntöttek meg. A „széncsata” legjobbainak fényképei díszítették a dícsőségtáblákat. A szeptemberi bányásznapokon a hűségpénzből telt ruhára, cipőre, üstházra, rádióra, villanyvasalóra, biciklire. Volt sör, virsli mustárral és utcabál. Gyuri bácsi is végre „jól lakhatott kolbásszal”. Ünnepeket és örült a nép, de sok más mellett „a széncsatát” is elvesztették, és nem lettünk a vas és acél országa.

„A Kádár években már jobb volt”- mondja Gyuri bácsi. A németországi rokonlátogatás után az itthoniak is meglátogathatták kitelepített rokonaikat. A szorgalmasabbaknak többre jutott, s míg egyesek a „lemezvillás 100-as Csepel” motorke-rékpárjukat bővílték, Gyuri bácsi Németországból egy előre nyíló, széles ajtójú Izetta „autót” hozott. Ketten ülhetek a nyugati autósodabogárba. Kicsit groteszk volt a látvány, de „autó” volt. A „malenkij robotra” terelt társa a mindig viccelő-

dó Szehr János bácsi lakodalmakban, multságokban jókedvűen élcelődött Gyuri bácsival. „Milyen autód van neked?”

„Az csak egy kotlós tyúk, hiszen, mikor Cséven voltunk a futball meccsen, s jött a vihar a kiscsibék az autó alá szaladtak, mert azt hitték, hogy az az anyjuk”. Aztán előjött az is, hogy akinek csak szamaras fogata volt, az hogy tudhat autót vezetni? Jókedvű, fiatal, derűs évek voltak, a viszonylagos jólét elégedetté tette a kétkezi munkás embereket. Rokoni összefogással épültek a fürdőszobás, új családi házak. Építőanyagért még sorba kellett állni, de a bánya gépkocsi fuvarral, bontott építőanyaggal segített dolgozóinak. Gyuri bácsi is Csobántanyáról (XVII. akna) kapott bontott téglát, amellyel – közműves lévén – maga kezdte bővíteni Bécsi út 32. sz. alatti családi házukat.

Neki is megadatott, hogy feleségével, Franciska nénivel a leányvári templomban népes rokonsága, és „Isten szent színe előtt” megerősíthette ötven évvel ezelőtti házassági fogadalmukat a „holtodiglan holtomiglan”- t. Szép ünnepnapjuk volt 1989. november 4-e, aranylakodalmuk napja.

A szép bányászegyenruhában egyenes tartással, nyílt tekintettel láthatjuk a már korosodó Gyuri bácsit. Nem szégyelli a munkasikereiért kapott kitüntetéseit és a bányászkalapácsos aranszínű bányászjelvényt.

Mint ahogy éveinek aktív munkás periódusa is a múlté, a dorogi szénbányászat emlékeivel is csak múzeumokban, tájházakban találkozhatunk. 2004-ben, a dorogi szénmedencében befejezte termelését az utolsó lencsehegyi szénbánya is.

Mindennapjainkra a bányásznaphól üzletember találkozó lett. A dorogi hőerőmű a szénbázisról, a földgázüzemre váltott. Változó életünkben csak a bányászzenekar a régi, mintegy prezentálva, hogy a gazdaság és politika építményeit a művészetek mindig meghaladják, túlélnek.

Gyuri bácsi időskori éveit két gyermeke, három unokája, és öt dédunokája aranyozza be. Franciska néni halála után Gyuri bácsi társ nélkül maradt. Gyermekei, menyé és unokái mindenben segítik, és ellátják őt. Tiszta, pedáns, példásan rendezett otthonában a mindig szívesen kínált legfinomabb borokkal fogadja látogatóit.

Községünkben az egykori bányászság életére már egyre kevesebben emlékezhetnek, de munkáséletük emléke és községünk bányász hagyományai új községi címerünkben megérdemelve legalább egy bányászkalapácsos szimbólumot. Bizonyára sokan vagyunk, akik a megérdemelt pihenés éveikhez jó egészséget kívánunk Gyuri bácsinak, és a hagyományos bányászüdvözléssel köszöntjük Őt: „Jó szerencsét” további éveikhez!

Leányvár, 2007. április 23.

Dr. Szakmár János

Kedves Olvasók!

Sokan emlegetjük szerintem mostanában azt a régi közmondást, hogy a „májusi eső aranyat ér”. Igen, a hosszú száraz idő után szükség is van esőre. Az elmúlt 10 évet ha vesszük, sajnos ezek a régi megfigyeléseken alapuló népi mondások nem mindig állják meg a helyüket. Mi állhat a háttérben? Globális felmelegedés? Az ózonzó réteg vékonyodása? A környezetszennyezés? E három kérdés közül az utolsót taglalnám.

Az ember évszázadokon keresztül alakította a környezetét – szárazföldön, vízen és levegőben – kisebb-nagyobb beavatkozásokkal, melyek között mindig volt egy ún. regenerációs időszak, mely idő alatt a természet képes volt megújulni. A 20. században sajnos olyan mértékű és sebességű technikai fejlődés (ipar, hadipar, mezőgazdaság, informatika) indult el, amely igen nagy terhet ró környezetünkre és ránk emberekre is. Ezeket a gondokat – talaj, víz és a levegő szennyezése – úgy tudjuk csökkenteni és megelőzni, ha képesek vagyunk a környezetünket nemcsak használni, hanem a környezettel együtt élni is. Ezalatt azt értem, hogy egy belső fegyelemmel, figyelmességgel cselekedünk (nem szemetelünk, szelektálom a hulladékot, a szerves hulladékot komposztálom, olajat nem öntök ki a talajra stb.). Ha ezeket nap mint nap szem előtt tartjuk, akkor a gyerekeinket is rá tudjuk szoktatni erre a környezetvédelemre, és akkor az ő jövőjük is biztosabb lesz.

Egyre gyakoribb a természetes környezetbárát ún. biotermék, melyeket úgy állítanak elő, hogy a környezetet kevésbé terhelik. Már nálunk is kultusza van a biotermékek fogyasztásának, mert az egészségünk is olyan szintre jutott (a sok tartósítószer káros hatása, sokféle allergiás betegség), hogy kénytelenek vagyunk a táplálkozásunkon változtatni.

Ha az ember saját maga állít elő egy fej salátát, azt nem permetezi, nem műtrágyázza, akkor máris biozöldséget állított elő. Fontos, hogy a növénytermesztésben és állattenyésztésben is minél kevesebb vegyszert és szintetikus anyagot használjunk. Van egy táplálkozási piramislánc, amit érdemes átgondolnunk. A piramis

egy-egy elemei táplálkozási kapcsolatban vannak úgy egymással, hogy a fejlettebb szervezetben a le nem bomló esetleges káros, mérgező anyagok felhalmozódnak. Ha eszünk egy grillcsirkét, akkor a következő láncolat játszódik le: a talajban sok mikroorganizmus (vírusok, baktériumok) él, melyek szerves, illetve szervetlen anyagokat használnak fel életfolyamataikhoz. A növények szintén ezen szervezetekkel élnek együtt a talaj-élet során. Tehát már a növényekben halmozódhatnak fel olyan anyagok, melyek a növényre károsak (különböző savak, nehézfémek) lehetnek. Ha a csirke ezekből a növényekből fogyaszt, akkor a szervezetében szintén halmozódik fel ezen káros anyagokból, melyet szervezete nem tud lebontani. A felhalmozódott mennyiség több, mint ami a növényekben felhalmozódik. Végül, ha mi eszünk grillcsirkét, akkor a csirkében felhalmozódott káros vegyületek kerülnek a szervezetünkbe, melyek vagy nagyon lassan, vagy egyáltalán nem ürülnek ki a szervezetünkől. A káros anyagok felhalmozódása az egyes szervezetekben hatványozódik, természetesen az emberben, mint a piramis tetején lévő legfejlettebb szervezetben, a legnagyobb mennyiségben. Ezek után természetesen mindenki átgondolhatja a saját helyzetét a táplálkozással és a környezetével kapcsolatban. Remélem, azért nem vettem el a kedvet a grillcsirke evéstől.

Ha naponta csak 10 percet szánunk arra, hogy ezen általános gondolatokra oda figyeljünk, akkor sokkal előrébb kerülünk a környezetünk és egészségünk javításában.

Ezen elvek alapján végezzük kerti és hétköznapi munkánkat.

Végezetül egy magyar talajtanos professzor mondását idézném, mely igen tanulságos:

„A Földön nem csak állsz, hanem élsz is.”

Védjük és óvjuk a környezetünket és a természetet!

Mezős Balázs

Közlemények

Jótekonysági kupakgyűjtés egy beteg kisfiúért

Leányvár is csatlakozni kíván ahhoz az országos kezdeményezéshez, mely Festő Alex (2) gyógyulását támogatja.

Alex koraszülött és agyvérzéssel jött a világra, izomtónus zavarban szenved, melynek következtében alig tud mozogni.

Gyógyulására az egyetlen remény a Kijevben elvégzett összejt terápia. A kezelés alkalmanként körülbelül 2 mil-

ió forintba kerül, ezért a család támogatására és a kisfiú gyógyulásának elősegítésére mi is kupakgyűjtő akcióba kezdünk.

A műanyag flakonok kupakjait a Művelődési Házban lehet leadni Pócsföldiné Évának.

Köszönjük támogatásukat!

Helyi festménykiállítás

Június másodikáig tekinthetők meg Tárczy Gabriella festőművész legújabb alkotásai a Pepperóni Pizzériában, melyek között leányvári és esztergomi tájképek is találhatóak.

Anyakönyvi hírek

Megszületett:

Nyitrai Veronika és Berényi András lánya,
Barbara (2007. április 13.)

Születésnapjukat ünneplik:

Sok boldogságot és jó egészséget kívánunk májusban született polgártársainknak. Külön gratulálunk a szép kerek évfordulóhoz:

Takács Károlyné (90) Erzsébet u. 139.

Lunczer Béla (85) Bécsi út 70.

Boros Zsigmondné (80) Kálvária u. 19.

Göblyös Sándor (70) Erzsébet utca 174.

Witzenleiter Józsefné (70) Bécsi út 66.

Engler Ferencné (60) Bécsi út. 50.

Jankovics László (60) Templom u. 16.

Várandós tanácsadás

**Május hónaptól hétfőként
9.00- 10.30.**

**Csecsemő tanácsadás szerdánként
10.00- 11.30.**

**Védőnői fogadóóra:
hétfőn 8.00 - 9.00-ig és
Csütörtökön 14.00-15.00-ig.**

... Impresszum ...

Leányvári Újság – Leinwarter Zeitung · Leányvár község lapja · Megjelenik minden hónap 15-én · Lapzártá: minden hónap elsején · Kiadja: Leányvár község Polgármesteri Hivatala · Sokszorosítás: FÉBÉ Kht. · Megjelenik 650 példányban · Főszerkesztő: Domavári Zsanett · Szerkesztők: Madar Veronika, Fűr Dávid · Hirdetésfelvétel a Polgármesteri Hivatalban · Hirdetések árai: egy oldal 24.000 Ft + Áfa, fél oldal 12.000 Ft + Áfa, negyed oldal 6.000 Ft + Áfa. · Lakossági apróhirdetések közzététele ingyenes. · Elérhetőség: leanyvarkepujsag@freemail.hu · Észrevételeiket, kérdéseket a Polgármesteri Hivatalban elhelyezett gyűjtőládán keresztül juttathatják el a szerkesztőségnek.

Közlemények

„Mozdulj rá!” Családi Egészség-, Sport- és Gyermeknap Leányvár 2007. május 19.

Szűrővizsgálatok 9.00-13.00	Egészség ház 9.00-13.00	„Egészséges életmód” kiállítás és vásár 9.00-16.00
A Kiállítók utcája: • vércukorszint mérés • vérnyomásmérés Az orvosi rendelőben: • koleszterinszint mérés • általános állapotfelmérés (vizelettesztel) A védőnői tanácsadóban: • hallásvizsgálat • nőgyógyászati szűrés A Kultúrotthonban: • komputeres szemvizsgálat • antioxidáns mérés • testzsírtömeg mérés (a dietetika tanácsadás keretében) • csontsűrűség mérés (külön időpontban, bejelentkezés a helyszínen)	A Kultúrotthon kistermében: • bőrgyógyászat • dietetika, étrendi tanácsok • homeopátia • asztrológia A Kiállítók utcájában: • elsősegélynyújtás • lelki egészség, családsegítés • életmód tanácsadás Kultúrotthon emelet: • Talpmasszázs Véradás: • Általános iskola	Kiállítók utcája: • népi gyógyítás, gyógyteák • étrend-kiegészítők, diétás termékek, • szelektív hulladékgyűjtés • könyvadás

Sportrendezvények	Gyermekprogramok	A színpad programja
• 8.30 Reggeli torna (kosárlabdapálya) • 9.00 Futóverseny (sportpályák) • 10.00-tól Focibajnokság (sportpályák) • 10.00-tól Sorversenyek, erőpróbák, kötélpálya (a színpad mellett) • 10.00-tól Ijászok, Pili Királyi Ijászok Hagyományőrző és Sportegyesület • (a színpad mellett) • 11.00-tól Kerékpáros ügyességi verseny (Erzsébet u.) • 13.00-tól Görkorcsolya ügyességi verseny (Erzsébet u.) • 14.00-tól Asztalitenisz bajnokság (Kultúrotthon nagyterem) • 14.00-tól Sakk bajnokság (Kultúrotthon) • 14.00-tól Szekker bajnokság!	A színpadon illetve környékén: • 9. 00 és 11.30 gyermekelőadások • 10.30 Bóbita együttes gyermekműsora • 9. 30-14.00 Manó falva – játszótér 0-6 éves korig • 10.00-15.00 Kézműves foglalkozás, arcfestés, • 12.00-14. 00 Agyagozás, Aszfalt-rajzverseny Egész nap: • Ugrálóvár, trambulin • Játékos vetélkedők, ügyességi versenyek • Pónilovaglás, lovaskocsikázás • Tűzoltóautó bemutató Önkéntes Tűzoltó Egyesület Tát • NOE vers és prózamondó-verseny helyi forduló • Rajzpályázat közönségdíj szavazás.	• 9. 00 Piroška és a Farkas c. gyermekelőadás (leányvári kisiskolások szereplésével) • 10. 00 Ünnepléses megnyitó • 10. 30 Bóbita együttes gyermekműsora • 11. 30 Tamási Áron: Szegény ördögök c. gyermekelőadás (leányvári iskolások szereplésével) • 12. 15 Táncbemutató - Adenssa D.C • 13. 00 Eredményhirdetés (délelőtti sportversenyek) • 13. 30 Tombolasorsolás • 14. 00 Judo bemutató • 15. 00 Magyar Táncház a solymári Cédus Táncgyűttes táncosaival • 16. 00 Táncbemutató - Négy Muskétás akrobatikus rock & roll csapat • 17. 00 Eredményhirdetés (sport-, versmondó- és rajzverseny) • 17. 30 Karaoke show • 19. 30 Örömtűz.

A programváltoztatás jogát fenntartjuk. Információ: 06-30-585-36-11. A Családi Egészségnap rendezvény résztvevőinek ellátásáról a rendezvény teljes ideje alatt az Egészségbúfé gondoskodik. A program sikeres lebonyolítását a sportpálya körüli szabadtéri hangosítás, a folyamatos programismertetés, a különböző helyszíneken elhelyezett programajánló táblák és rendezőink segítő közreműködése biztosítja.